

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział I	
Teoria wychowania jako dyscyplina pedagogiczna (T. E. DĄBROWSKA) . . .	11
1. Teoria wychowania na tle pedagogiki XIX–XX wieku	11
2. Podstawowe terminy i pojęcia teorii wychowania	18
3. Przedmiot i zadania teorii wychowania	22
Rozdział II	
Cele wychowania (B. WOJCIECHOWSKA-CHARLAK)	27
1. Aksjologiczne podstawy celów wychowania	27
2. Rodzaje celów wychowania	30
3. Funkcje celów wychowania	32
Rozdział III	
Metody wychowania (T. E. DĄBROWSKA)	35
1. Pojęcie „metody wychowania”	35
2. Zasady klasyfikacji metod wychowania	37
3. Klasyfikacja metod wychowania w ujęciu H. Muszyńskiego	39
4. Klasyfikacja metod wychowania w ujęciu K. Konarzewskiego	41
✦ Rozdział IV	
Formy pracy wychowawczej (B. WOJCIECHOWSKA-CHARLAK)	47
1. Formy oddziaływań werbalnych	47
2. Formy oddziaływań niewerbalnych	50
3. Formy oddziaływań doraźnych	54
Rozdział V	
Podmiotowość w wychowaniu (B. WOJCIECHOWSKA-CHARLAK)	59
1. Podmiotowość i jej wychowawczy kontekst	59
2. Nauczyciel i uczeń w wychowaniu podmiotowym	64

Rozdział VI

Wychowanie w procesie uczenia (B. WOJCIECHOWSKA-CHARLAK)	73
1. Współudział uczniów w planowaniu lekcji	73
2. Przygotowywanie lekcji przez uczniów	75
3. Udział uczniów w prowadzeniu lekcji	77
4. Kontrola i ocena pracy uczniów	81
5. Rola współudziału uczniów w organizowaniu lekcji	82

Rozdział VII

Nauczyciel (T. E. DĄBROWSKA)	85
1. Zmieniający się model nauczyciela-wychowawcy w literaturze pedeutologicznej	85
2. Nauczyciel — animator czy wychowawca?	89
3. Style i postawy w pracy wychowawczej	92
4. Rola nauczyciela w integrowaniu wpływów wychowawczych szkoły i domu rodzinnego ucznia	96

Rozdział VIII

Szkoła jako środowisko wychowawcze (T. E. DĄBROWSKA)	103
1. Szkoła jako system społeczny	103
2. Klasa szkolna jako grupa społeczna	105
3. Charakterystyka zjawisk grupowych w klasie szkolnej	107
4. Współdziałanie szkoły z innymi instytucjami	111
5. Próby reformowania szkolnictwa	115

Rozdział IX

Udział uczniów w życiu klasy i szkoły (B. WOJCIECHOWSKA-CHARLAK)	121
1. Imprezy i uroczystości	121
2. Tradycje, obrzędowość i symbolika w klasie oraz szkole	124
3. Przepływ informacji	127
4. Prace uczniów	129
5. Wycieczki szkolne	133

Rozdział X

Rodzina jako środowisko wychowawcze (B. WOJCIECHOWSKA-CHARLAK)	139
1. Rodzina jako komponent środowiska wychowawczego	139
2. Typy rodzin a prawidłowość przebiegu procesu wychowawczego	141
3. Podstawowe funkcje rodziny i ich przemiany	143
4. Postawy rodzicielskie i ich wpływ na wychowanie	149

Rozdział XI

Trudności wychowawcze (T. E. DĄBROWSKA)	153
1. Znaczenie i istota trudności wychowawczych	153
2. Przejawy trudności wychowawczych u dzieci i młodzieży	156
3. Przyczyny powstawania trudności wychowawczych	161
4. Sposoby pracy wychowawczej w przezwyciężaniu trudności	169

Rozdział XII

Sposoby rozpoznawania sytuacji szkolnej ucznia (T. E. DĄBROWSKA) . . . 175

1. Rozpoznawanie, czyli diagnoza 175
2. Znaczenie diagnozy w działalności pedagogicznej 176
3. Typy diagnoz 178
4. Sposoby poznawania uczniów i ich sytuacji wychowawczej 181